

אזלינן בספינתא.

וחזינן לההוא ציפרא, דקאים עד קרצוליה [קרסוליו] במיא ורישיה ברקיע [ראינו את אותו ציפור, שעומד הוא במים, והמים מגיעים לו רק עד קרסוליו, וראשו מגיע עד השמים].

ואמרינן: אם המים מגיעים רק עד קרסולי הצפור, אם כן ליכא מיא עמוקים, כאן, ובעינן לחות [לרדת לתוך המים] כדי לאקורי נפשין [לצנן את עצמינו].

ונפק בת קלא, ואמר לן: לא תיחותו הכא, לרחוץ במים אלו, דהא נפלת ליה חצינא (18) לבר נגרא הא שב שני, ולא קא מטיא אארעא, לקרקעית הנהר, ולאז משום דנפישו מיא בלבד, לא הגיע לארץ, אלא גם משום דרדפי מיא.

[יצאה בת קול ואמרה לנו: מסוכן לרחוץ כאן במים, שמא תטבעו, שהרי נפל כאן גרזן לנגר אחד לפני שבע שנים [זמן מרובה מאד (19)], ועדיין לא הגיע הגרזן לקרקעית

וכי תימא: לא מסניא ספינתא טובא [במהירות]; כי אתא רב דימי מארץ ישראל לבלל, אמר: כמיחם קומקומא דמיא, מסניא הספינה שתין פרסי, ושאדי פרשא גירא [חץ] וקדמה ליה הספינה.

[אם תאמר: הדג לא היה מופלג כל כך בגודלו, כי הספינה שטה לאט במשך אותם שלש ימות. אל תאמר כך, כי כאשר בא רב דימי מארץ ישראל לבלל הוא נתן שני סימנים למהירותה של הספינה; סימן ראשון: בזמן שמחממים קומקום של מים הספיקה הספינה להתקדם ששים פרסאות! סימן שני: כאשר אדם עומד ויורה חץ במקביל לשיוט הספינה היינו רואים שהספינה ממהרת ממנו ומקדימה אותו].

ואמר רב אשי: ההוא כוורא "גילדנא דימא" הוא, שהוא מדגים קטנים שבים, (16) דאית ליה תרי שייצי [סנפירים], אבל שאר דגים שבים אין להם אלא סנפיר אחד באמצע הגב. (17)

ד. ואמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא, הוה

וב"עץ יוסף" פירש שהוא רמז על תלמיד חכם — כוורא שאם ספינתא דגוף הולכת שלשה ימים בלא תורה, גורם שיהא ח"ו הס"מ בזקיפא וכו'. ועונשו יהיה, שיצטרך לרדת לגהנום — כמיחם קומקומא, ולחזור ב"גילגול" — גירא דפרשא, והם תרי שיצי, ראה שם.

18. כך צריך לומר — עין יעקב, רש"ש.

19. מספר שבע יבא על דבר ריבוי, כמו "שבע יפול צדיק וקם" [משלי כד טז], שכוונתו: הרבה פעמים מאד, וכן בכל מקום — מהר"ל.

בעיקר על הספינה והמפרשים שהם גבוהים מעל המים ולא על הדגים שבמים.

16. רשב"ם. [וראה ברכות מד ב וכתובות קה ב גילדני דבי גילי ברש"י ובערוך שם כתב שהם דגים גדולים].

17. במהרש"א פירש גם מאמר זה על מעשה דהמן, שמתחילה היה המן בזקיפא — בעליה ואנן בירידה, וצמו שלשה ימים לילה ויום כמאמר אסתר, ואז היה המן בזקיפא דתלייה, ומרדכי בשיפולא — שניצול מן התלייה. [וראה עוד בריטב"א].